

שיר השירים (36)

הקב"ה אינו צריך, לא לזה התכוונתי, לא זקוק ל'מפרט הטכני'.

קמתי אני לפתח לדודי וְגַדִּי נָטְפוּ מוֹר וְאָצְבָעֵתִי מוֹר עֵבֶר עַל כַּפּוֹת הַמְּנַעֵל (ה.ה.)

אמרו חז"ל (שבת קד.): הבא להיטהר מסייעין אותו. וברגע שבני ישראל מזרזין עצמן במעט לקום ולפתוח פתח קטן לשכינה שתבוא לשכון בגבולם, והם משתדלים לשוב בתשובה מיד שם "יהו-ה" ושם "הוי-ה" ברוך הוא הרמוזים בעשר אצבעותיהם באים לסייע להם במלחמתם מול יצרם הרע והם עוזרים להם להתקרב קרבה יתרה אל ה' יתברך. לפי שעשר אצבעות הידיים הן כנגד עשר הספירות הקדושות שמהם משפיעים שמותיו הקדושים לבני ישראל. וכשאדם עובר על רצון ה' וחוטא לפניו, אזי מסתלק ממנו השכינה ואותן הספירות דקדושה שהיו סובבת אותו עד עתה עוזבות אותו לאנחות והוא נופל בידי הקליפה הטמאה רח"ל. ואולם ברגע שהוא חוזר בתשובה ופותח פתח בלבו לשכינה הקדושה, שוב באות עשר הספירות ואופפות אותו ומסייעות בידו להתקרב עוד ועוד אל ה' יתברך. עד כי "וְגַדִּי נָטְפוּ מוֹר", כלומר מאצבעותיו נוטפים מיני בשמים טובים וריחות משכרים הבאים מקרבת השכינה אליו. ואז נפתח המנעול, ומעתה נפרצו המחיצות שהיו מבדילים בינינו לבין אבינו שבשמים. ואין צורך בעבודה מאומצת, אלא די באצבעות האדם יעברו על כפות המנעול "וְאָצְבָעֵתִי מוֹר עֵבֶר עַל כַּפּוֹת הַמְּנַעֵל", די ברצון דק כדי להתקרב אל ה', אולם שיהא זה רצון כנה ואמיתי, וכבר יגיע לאדם סיוע גדול ממרומים ויפתחו השערים, ויסורו המנעולים וכמו שאמרו חז"ל (שיר השירים רבה ה. ב): "פתחו לי פתח כחודו של מחט ואני אפתח לכם פתח כפתחו של אולם" *הגדה של פסח "שירת דוד*

נִפְשִׁי יִצְאָה בְּדַבְרוֹ (ה.ו.)
שנינו (שבת פח.): בכל דיבור ודיבור שיצא מפי הקב"ה במתן תורה יצאה נשמתן של ישראל, שנאמר: "נִפְשִׁי יִצְאָה בְּדַבְרוֹ", והוריד הקב"ה טל שעתיד להחיות מתים והחיה אותם. ובזוהר הקדוש אמרו, שבשמעם דבר ה' פרחו נשמתם ועלתה עד כסא הכבוד ודבקה. אמרה התורה לפני הקב"ה: וכי לחינם הייתי אלף שנה עד שלא נברא העולם, וכי לחינם נכתב בי: "ואיש איש מבני ישראל ומן הגר הגר בתוכם" (ויקרא יז. ט), "ואל בני ישראל תדבר לאמר" (שם כד. טו), "כי לי בני ישראל עבדים" (שם כה. נה). איפה הם בני ישראל. באותה שעה החזירה התורה נשמתם של ישראל כל אחד ואחד למקומו. התורה תקפה ואחזה בהם נשמתם להחזירה

קול דודי דופק.... וְדוֹדִי חָמַק עֵבֶר (ה. ב.ה.)
לדעת "לתפוס רגעים של חיזוק" כאן רואים יסוד גדול: כשיש לאדם רגע של התעוררות ושל חיזוק. עליו לתפוס אותו מיד ולא להמתין לזמן אחר! כי אם שוהים, ולו זמן מועט עלולים להפסיד את הרגע! מספרים סיפור: בישיבת וואלוזין ישב פעם בחור בחרד האוכל וסעד את לבו. באמצע האוכל ניגש אליו בחור עם שאלה, והוא לא ידע לענות עליה. מרוב צער על שלא ידע את התשובה, הוא קם מיד ממקומו, באמצע האכילה, לפני שבירך ברכת המזון, רץ לבית המדרש והתיישב ללמוד בהתמדה גדולה במשך שבע שעות רצופות! ומספרים, שכשהגרי"ח מבריסק צ"ל שמע את הסיפור אמר: יתכן אמנם שאותו בחור היה חייב להישאר ולברך ברהמ"ז ורק אח"כ להתיישב ללמוד, אבל אילו היה מתעכב עד אחרי בהמ"ז, הכל היה מתנדף. הוא תפס את הרגע! ישנם רגעים של חום בחייו של אדם. הם אינם יצירות חדשות, אלא הבזקים של מה שבאמת קיים בתוך עומק האדם. ועליו לדעת לנצלם כראוי.

של פסח "תפארת שמשון"

פְתַחֵי לִי אַחֲתִי... פִּשְׁטָתִי אֶת כְּתָנְתִּי.... פְתַחֵתִי אֲנִי לְדוֹדִי וְדוֹדִי חָמַק עֵבֶר (ה. ב.ג. ו.)

בפשטות באור הפסוקים כך הוא: "פְתַחֵי לִי אַחֲתִי רַעְיָתִי יוֹנָתִי תַמָּתִי שְׂוֹאֲשֵׁי נִמְלָא טַל קְנֻצוֹתַי רְסִיטִי לִילָה". כביכול עומד הדוד בחוץ ומבקש "תפתחי", והיא עונה: "פִּשְׁטָתִי אֶת כְּתָנְתִּי אֵיכָכָה אֶלְבָּשְׁנָה רַחֲצָתִי אֶת רַגְלֵי אֵיכָכָה אֶטְנַפֵּם", לא רוצה, מה עושה הדוד? לא הולך הביתה. "דוֹדִי שְׁלַח יָדוֹ מִן הַחֵר", מראה את ידו וכשהיא רואה את היד, "וּמַעֲצֵי הָמוֹ עָלָיו", ולכן "קמתי אֲנִי לְפַתַּח לְדוֹדִי", בהתרגשות רבה, אבל "וְדוֹדִי חָמַק עֵבֶר". והקשה רבי שלום שבדרון צ"ל: הלא יכול היה ללכת קודם, מדוע חיכה עד שתקום? וביאר: "פְתַחֵי לִי", הקב"ה אומר: "פתחו לי פתח כחודו של מחט, ואני אפתח לכם כפתחו של אולם", תתקרבו אלי, ואתן לכם סייעתא דשמיא, רק תעשו צעד ראשון. ומה אנו אומרים: אין לנו כוח: "פִּשְׁטָתִי אֶת כְּתָנְתִּי אֵיכָכָה אֶלְבָּשְׁנָה רַחֲצָתִי אֶת רַגְלֵי אֵיכָכָה אֶטְנַפֵּם", אני כבר רגיל בזה ומדוע להתחיל עכשיו ללמוד תורה? הקב"ה לא מוותר: "דוֹדִי שְׁלַח יָדוֹ מִן הַחֵר", הקב"ה עושה כל מיני פעולות כדי לעורר אותנו, ובסוף מתעוררים "וּמַעֲצֵי הָמוֹ עָלָיו", הנה אנו כאן! אני כאן! ואז "פְתַחֵתִי אֲנִי לְדוֹדִי וְדוֹדִי חָמַק עֵבֶר". מה קרה? אומר רב שלום: הקב"ה רוצה שנכנע לפניו, ומה עושים? "פְתַחֵתִי אֲנִי לְדוֹדִי", "אֲנִי" בעל גאווה, "וְדוֹדִי חָמַק עֵבֶר", כזו תשובה

כניסתו לתוך ביתי היה חשכת עבירות נדחית מאליה מתוך בהירות אורו. ספר "כמוצא שלל רב, שיר השירים"

הלכה: טעימת תבשילי שבת

מצוה לטעום בערב שבת מכל תבשיל שעתידי לאכול בשבת כדי לעשותו יפה ולבדוק אם הוא טוב למאכל, או שמא חסר מלח או תבלין, והרי זה כמכין סעודה למלך ומראה בזה שמקבל את האורח בסבר פנים יפות, ומאריכים לו ימיו ושנותיו בעבור מצוה זו. ולכן די באחד מבני הבית שטועם, וכן אם ידוע טעמו אין צריך לטעום ממנו. והטעימה בשבת מכל מין בודאי היא מצוה, ורמז לזה "טועמיה חיים זכו".

ספר "הליכות שבת" רב אופיר מלכא שליט"א

פתגם: בנך יתנהג בהתאם לחינוך שהקנית לו

ספר "אלף פתגם ופתגם"

חקירה: אכילה שלא כדרך

לחולה שאין בו סכנה, הוא היתר גמור, הותרה, או הוא רק קולא, דחוייה. (ברכת אברהם פסחים כד: בעניין שלא כדרך הנאה יג ד"ה שוב: פרי מגדים, דחוייה).

ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: עוברים ושבים: רבי הירש ברלינר, רבה של לונדון, הוזמן לשמש ברבנות בהלברשטם ונענה מיד. שאלוהו בעלי הבתים הלונדוניים: רבי כיצד הוא מוותר על כרך גדול כזה, שמלבד תושביו הקבועים בו יש הרבה עוברים ושבים, המכניסים ממון רב? השיב להם רבי הירש בחיוך מר: למרבה הצער אמנם רואים בלונדון הרבה עוברים אבל שבים אין רואים אפילו אחד.

ספר "חד וחלק" חלק ב' (דף קמז)

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה, הדסה אסתר בת רחל בחלא קטי, אברהם רפאל בן רבקה, ברטה מסעודה בת לאה, חיים מאיר בן גבי זווירה, אליהו בן תמר, ראובן בן איזא, ששא בנימין בין קארין מרים, פליקס סעידו בן אטו מסעודה, ויקטוריה שושנה בת ג'ויס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, שלמה בן מרים, שמחה ג'וזת בת אליז, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלמה, אלחנן בן חנה אנושקה, רישאר שלום בן רחל, נסים בן אסתר, מרים בת עזיזא, חנה בת רחל, דוד בן מרים, יעל בת כמונה, חנה בת ציפורה, ישראל יצחק בן ציפורה, יעל רייזל בת מרטיין היימה שמחה. זיווג הגון: נעמי פנינה בת סנדרין אסתר, לאה בת רבקה, לאלודי רחל מלכה בת חשמה, ליוסף גבריאל בן רבקה, למרים בת רבקה. הצלחה לחנה בת אסתר וליונתן מרדכי בן שמחה ברכה זרע של קיימא ללבנה מלכה בת עזיזא וליאור עמיחי מרדכי בן ג'ייזל לאוני. לעילוי נשמת: אליהו בן זהרה, ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, מסעודה בת בלה, יוסף בן מייכה. מוריס משה בן מרי מרים. משה בן מזל פורטונה. שמחה בת קמיר, אמיל חיים בן עזו עזיזה, רחל בת מיה, ראובן בן חנינה, אליהו בן מרים, נסים חי הורבט בן ג'ולי.

לישראל. זהו שנאמר: "תורת ה' תמימה משיבת נפש" (תהלים יט. ח), משיבת נפש ממש. והענין, שישראל שעמדו על הר סיני פסקה זוהמתן (שבת קמו.), ולכן כשיצאה נשמתם התעלו מיד לדבוק בכסא הכבוד ולא הוצרכה להזדכך בגיהנום ובנהר דינור (זוהר הקדוש). והתורה הפצירה עבורם ופדאם ממות לחיים. אם כן, מדוע לא מצינו שכאשר ביקש הקב"ה לכלותם בחטא העגל ובמחלוקת קרח ובמרגלים, שהיתה להם התורה לפרקליט ובקשה עליהם רחמים. והלא כל אותם שנים למדו תורה מפי משה רבינו, והלא דברים קל וחומר: אם במעמד הר סיני לפני שלמדו תורה המליצה עליהם ופדאם, מששמדו תורה על אחת כמה וכמה! ומוכח, שאין ראוי שהתורה תמליץ בעדו ותהיה לפרקליטו!

"הגדה של פסח" אוהלי תורה רב שטיינמן זצ"ל

דודי שלח ידו מן החור ומעי המו עליו: קמתי אני לפתח לדודי נדי נטפו מור ואצבעתי מור עבר על פפות המנעול: פתחתי אני לדודי ודודי חמק עבר נפשי יצאה בדברו בקשתי והוא לא מצאתיהו קראתי והוא לא ענני. (ה. ד. ה.)

פלא גדול ועצום! דודי (הקב"ה) שלח ידו מן החור ורוצה להיכנס, והרי "קמתי אני" (כלל ישראל) לפתוח לדודי, אך בפתחי את הדלת, "ודודי חמק עבר"! למה ומדוע? והלו מיד כאשר שלח ידו מן החור תיכף נעניתי לבקשתו וקמתי לפתוח לו, ומדוע הלך לו? הן אמת, בתחילה לא נעניתי לבקשתו ולא פתחתי לו באמרי שפשטתי את כותנתי איככה אלבשנה, אולם כאשר שוב קרא לי ושלח ידו, הרי נעניתי לו מיד, ומדוע הוא עבר ממני? בקונטרס הנפלא "בריכות המעיין" ביאר בהקדימו את הפסוק (תהלים לד. טו): "סור מרע ועשה טוב" ולכאורה פשוטו של מקרא הוא שקודם יש לסור מן הרע ורק לאחר מכן לעשות טוב, אך בשאלה הזו מצאנו חילוקי דעות, ויש שסברו שאדרבה, יש להקדים את עשית הטוב ועל ידי זה יסור מרע ממילא, כי אם יתעסק בדחיית הרע בתוך כך יעבור הזמן ולעולם לא יגיע לעשיית הטוב. ואמנם האדמו"ר בעל "חידושי הרי"ם מגור" למד ולימד כדרך השניה, וכך פירש את הפסוק: "סור מרע", כלומר: תסיר עצמך מן הרע ואל תתחשב בו, אלא רק "עשה טוב", ועל ידי כך יסור הרע מאליו. וזה ביאור הפסוק: "קמתי אני לפתח לדודי", בודאי שקמתי לפתוח לדודי תכף ומיד, אולם קודם שפתחתי את הדלת: "ידי נטפו מור ואצבעתי מור עבר על פפות המנעול", וכדברי המדרש שפירש: "מור" מלשון מרירות, וכלשונו: מור, מרירות, שאמרת לעגל 'אלה אלוהיך ישראל', דהיינו: קודם שפתחתי עשיתי חשבון נפש, נזכרתי בעבירות שעברתי, ועברו עלי רגשי מרירות ושברון לב עליהם, ורק לאחר חשבון נפש "קמתי אני לפתח לדודי", אולם אז כבר דודי חמק עבר, כי בהיותו כה טרוד בחרטה על הרע, עבר הזמן לעשיית הטוב, והלך לו דודי. היה עלי לפתוח לו מיד, ומתוך

יוסף גרמון כולל עקס לע בען
לכל עניני הדף נא לפנות במייל ל:
germon73@hotmail.fr
ניתן למצוא את העלון
www.kollel-aixlesbains.fr